

IDEKATALOG

**- INSPIRATION TIL ARRANGEMENTER OG EVENTS PÅ
BIBLIOTEKERNE FOR NEWCOMERS
VERSION 1.0**

**Udarbejdet i forbindelse med
PROJEKT NEWCOMERS OG DE NYE UDFORDRINGER –
BIBLIOTEKERNE PÅ FORKANT**

16. september 2010

Indhold

Idékataloget – hvad der det?	3
Nyttige tips og idéer	4
At få folk til at komme – hvordan kommer vi i kontakt med målgruppen?	4
Samarbejde med partnere – at deles om idéer og arbejdsindsats	4
Generelle gode erfaringer	4
Man skal ikke altid opfinde den dybe tallerken - hvad har bibliotekerne allerede at byde på?	4
Inspiration fra konkrete projekter	5
Arrangementer udenfor bibliotekets fysiske rum	5
Café- og temaaftener	6
Andre arrangementer på bibliotekerne	6
Ideer til nye projekter og arrangementer	7
Arrangementer i samarbejde med eksterne aktører	8
Nyttige links og telefonnumre	9

Idékataloget – hvad der det?

Centralt for *Projekt Newcomers – Bibliotekerne på forkant* er at få sat fokus på de danske folkebibliotekers mangfoldighed af relevante services for newcomers – vidensmigranter i Danmark. I stigende grad efterlyser mange newcomers sociale, kulturelle og intellektuelle tilbud, som ikke taler ned til dem og ikke er en del af det institutionelle Danmark. Vi mener, at de danske folkebiblioteker rummer oplagte muligheder for at modsvare disse behov og ønsker derfor at sætte fokus på idéer, projekter og aktiviteter, som kan være med til at tiltrække newcomers som nye brugere på bibliotekerne.

'At lave et arrangement' er dog nemmere sagt end gjort. Hvor kommer den gode idé fra? Hvem ved noget? Hvem skal man ringe til? Og ikke mindst – hvordan undgår man, at det bliver alt for tidskrævende og uoverskueligt? For at komme ud over dette, har vi i projektet startet et newcomer-idékatalog.

Kataloget er et levende dokument, som løbende igennem *Projekt Newcomers – Bibliotekerne på forkant* vil blive opdateret med erfaringer, opskrifter på arrangementhits, kommunikationstips og idéer til videreudvikling. Formålet er både at mainstreame populære koncepter samt gøre opmærksom på forskelle i regioner og newcomer-demografi. Hvad der virker i Århus, virker måske ikke i København. Kommer polske håndværkere til samme arrangementer som polske IT-udviklere? Hvilke forskelle og ligheder skal man være opmærksom på, hvis newcomers skal være blandt de nyere brugere af folkebibliotekerne?

For hvert statusmøde med tovholderbiblioteker og netværksbiblioteker i løbet af Projekt Newcomers vil vi lægge til og trække fra dette katalog, indtil vi til slut i projektet - december 2011 - kan lancere et færdigt gennemtestet katalog til samtlige af landets folkebiblioteker.

Nyttige tips og idéer

At få folk til at komme – hvordan kommer vi i kontakt med målgruppen?

Det er at arrangere et arrangement at planlægge – noget andet er at få de relevante folk til at komme. I region Midtjylland har man gode erfaringer med at markedsføre arrangementer gennem samarbejdspartnere – andre aktører. Til eksempel har Ringkøbing-Skjern Bibliotek gode erfaringer med at annoncere gennem Erhvervsråd Ringkøbing Skjerns International Club, hvis medlemmer spænder vidt - nationalt og erhvervsmæssigt. Et andet, og mindst lige så vægtigt, argument for kontakt til eksterne aktører er, at disse kan skabe kontakt til 'udkantsgrupper' – fx landbrugsmedarbejdere, håndværkere eller au pairs – hvor det vil være relevant.

Samarbejde med partnere – at deles om idéer og arbejdsindsats

En oplagt måde at sikre relevante projekter for målgruppen og samtidig dele arbejdsbyrden i forbindelse med arrangementer og tiltag er at alliere sig med eksterne partnere. Et newcomer-arrangement i biblioteksregi kan nemlig også 'kun' bestå i at biblioteket lægger lokaler eller rundvisninger til andre aktørers arrangementer. For eksempel foreslår Letsmeetin.dk at forankre den netbaserede matchingportal www.letsmeetin.dk i sociale arrangementer – f.eks. middage – i bibliotekets fysiske rum.

Generelle gode erfaringer

- Arrangementer, som tager udgangspunkt i lokalmiljø, -kultur og -historie er ofte af stor interesse for nyttilflyttere. Det være sig alt fra svampeudflugter, byvandring over musikarrangementer til cykelture.
- Introduktioner til hvad danskhed og danskere er. Et fælles projekt i region Midtjylland tager udgangspunkt i den humoristiske vinkel – "Denmark for Dummies" mens andre arrangementer introducerer dansk højskoletradition (med besøg på en højskole) og danske juletraditioner – med dertilhørende mad og drikke.
- Arrangementer, der indeholder mad og drikke er ofte tiltrækkende og skaber bedre mulighed for uformelle snakke og opbygning af sociale relationer.
- Få fat i større virksomheders HR-afdelinger. Uden disse kan det være meget sværere at rekruttere deltagere til arrangementer.
- I kontakten til eksterne aktører er det vigtigt også at have øje for mindre virksomheder. Ofte har disse ikke en HR-afdeling, men vil også – eller måske netop derfor - få endnu mere ud af tilbud til deres internationale ansatte.

Man skal ikke altid opfinde den dybe tallerken - hvad har bibliotekerne allerede at byde på?

Bibliotekerne ligger i mange tilfælde allerede inde med en række relevante services såsom international litteratur, viden om lokalmiljø og kultur, sprogmaterialer, computerservices og

meget mere, som er direkte relevant newcomers. Dette skal vi i fællesskab arbejde på at få markedsført.

Inspiration fra konkrete projekter

Nedenfor er listet en række arrangementer, som planlægges afholdt i region Midtjylland hen over efteråret 2010. Nogle er nye arrangementer – andre er gentagelser af tidligere populære events. Bliv inspireret og kontakt det pågældende bibliotek for konkrete tips til, hvordan et lignende projekt kunne afholdes på jeres bibliotek. Hvordan findes oplægsholdere, hvordan kontaktes/inviteres målgruppen, hvem kan man få hjælp fra, hvor mange timers arbejde ligger der i det...? Nemmere bliver det ikke!

Arrangementer udenfor bibliotekets fysiske rum

Bike safari - Kend dit lokalmiljø

Ikast-Brande har tidligere haft et vellykket arrangement, hvor de allierede sig med den lokale turistforening om at udforme en cykeltur med levende poster, der kunne fortælle forskellige lokalhistoriske anekdoter. Præmien for bedst (ikke hurtigst) udførte tur var en kanotur, som var blevet sponsoreret.

Kontakt: Ikast-Brande Bibliotek

Temaaften og danske juletraditioner i lokalkirke.

Evt afslutning med gløgg og æbleskiver

Kontakt: Ikast-Brande eller Herning Bibliotek.

Svampetur med efterfølgende gennemgang og spisning

Et meget populært arrangement

Kontakt: Ikast-Brande Bibliotek eller Ringkøbing-Skjern

Ølsmagning

Har tidligere været et meget velbesøgt og populært arrangement for både danskere og newcomers at møde hinanden. Gentages.

Kontakt: Ikast-Brande Brande Bibliotek

Fodboldturnering

Elisabeth arbejder på kontakt med Play 31 om et "verdensmesterskab" blandt herboende nationaliteter. Mere om dette.

Irsk aften – career campus

Kontakt Ringkøbing-Skjern Bibliotekerne

Efterårstur med naturvejleder i omgivende natur

Fx Hernings tur til "Løvbakkerne", hvor deltagerne medbringer kaffe/the og mad på eget forbrug

Kontakt Herning Bibliotek

Børneteater

En børneteater-forestilling uden mange ord kan henvende sig til både danske og udenlandske børn.

Café- og temaaftener

For café-aften-konceptet - kontakt: Ikast-Brande Bibliotek. Arrangementerne annonceres på www.working-in-denmark.com

Café-aften - International Book Talk

Læsegrupper evt i kombination med forfatteraftener

Café-aften - Brætspilaften

Tema-aften: "Denmark for dummies" – fokus på danskere og dansk kultur

Fx har man på Herning Bibliotek inviteret etnolog og forfatter Dennis Nørmark til at give sit bud på, hvad en dansker er. Derefter fortæller en newcomer fra USA om sit møde med danskeren og Danmark. Dertil kan deltagerne også "låne en dansker" og "stille en ægte indfødt nogle spørgsmål om Danmark". Endelig er der dansk musik/dans og traditionel mad.

Arrangementet er et samarbejde mellem Herning, Ikast-Brande, Struer og Ringkøbing-Skjern bibliotek med fælles bustransport til arrangementet. Der vil være deltagergebyr.

Kontakt: De nævnte biblioteker

Tema-aften: Islam og demokrati

v. Sherin Khankhan på engelsk

Kontakt: Struer Bibliotek

Kulturfest: Struer i verden – verden i Struer i samarbejde med Struer International living

Kontakt: Struer Bibliotek

Andre arrangementer på bibliotekerne

"How to use the library" – introduktion til biblioteket på engelsk

Målrettet udenlandske borgere, mulighed for oprettelse af lånerkort.

Kontakt: Herning Bibliotek

International læseklub

Kontakt Ringkøbing-Skjern Bibliotekerne

Julefrokost

Kontakt Ringkøbing-Skjern Bibliotekerne

Forfatteraften i forbindelse med ny bog med tilknytningen til byen/området

Fx afholder Ikast Brande forfatteraften med Jan Svendsen om bogen "Urhanens fjer"

Ideer til nye projekter og arrangementer

Nedenfor er listet en række idéer til arrangementer for newcomers. Idéerne er hovedsageligt genereret på baggrund af erfaringerne i region Midtjylland samt Greves newcomer-forprojekt fra 2008. Læs mere om Greves erfaringer her

Andre idéer er generet i de tidlige stadier af *Projekt Newcomers og de nye udfordringer – Bibliotekerne på forkant* i sparring med tovholderbiblioteker og eksterne aktører.

Engelsk på biblioteket...

Biblioteket i sig selv kan opleves som en sproglig barriere, hvor al skriftlig information findes på dansk. Hvorfor ikke lave små skilte på forskellige sprog? Hvis det findes relevant kunne Projekt Newcomers udvikle skilte på de største newcomersprog til download på hjemmesiden. I første omgang ville en række tiltag på engelsk være relevante -

- *Engelsk i på hjemmesiden*
Oversættelse af relevant newcomer-biblioteksinformation til engelsk - Hvordan opretter man et lånerkort, hvilke aktiviteter sker på biblioteket, hvornår er der lukket...?
Hvis man, som de fleste, ikke har ressourcer til en gennemgribende oversættelse peger Greve Bibliotek på Roskilde Bibliotek som en relevant løsning - <http://www.roskildebib.dk/english>
- *Engelsk i telefonen*
Mange newcomers arbejder om dagen og kontakter biblioteket udenfor åbningstid.
Hvorfor ikke også have en omstillingsbesked på engelsk?
- *Engelsk på hylderne*
Kig på hyldenavnene i jeres afdelinger for international litteratur. De er på dansk ikke?
Hvorfor ikke på engelsk?

Introduktion til danske nyhedsmedier

Introduktion til temaer i danske nyhedsmedier, de forskellige dagblade og bud på danskernes medievaner. For tilflyttere som har basale danskundskaber og som gerne vil følge med i danske medier.

For ikke-dansk-kyndige kan man også lave en variation, der fokuserer på den del af det danske nyhedsbillede, der er formidlet på engelsk/evt andre sprog.

Mødregupper

Afhold mødregruppemøder for udenlandske ægtefæller på biblioteket. For lidt ældre børn kunne dette udvides til at være forældre-barn-sprogtræning med introduktion til forskellige danske børnebøger og bibliotekets sprogpakker.

Sprogafften - Lær sprog af hinanden

Arranger sprogafterne for danskere med ønske om at lære et bestemt sprog og udlændige af den pågældende nationalitet – fx kinesere. Lad første halvdel af mødet foregå på det ene sprog (dansk) og anden halvdel foregå på det andet. På denne måde får man i øvrigt fremhævet, at begge

grupper kan lære af hinanden. Dette arrangement kunne til eksempel være relevant for studerende.

Arrangementer i samarbejde med eksterne aktører

Som nævnt vil det i mange sammenhænge lette innovations- og opgavebyrden at alliere sig med eksterne aktører både i promoveringen af bibliotekets tjenester og i at udvide spændvidden af eksterne arrangementer som biblioteket kan være med til at markedsføre.

'Anglificer'

Prøv at få partnerne til at lave deres egne sædvanlige arrangementer på engelsk og tilbyd at reklamere for dem på biblioteket. Dette kan skabe partnerskaber med universiteter, musiksteder, opera eller museer. Partnerne skal ikke lægge penge i det, men opfordres til at lave mere internationaliserede arrangementer, hvorved de selv måske kan få flere 'kunder'/opmærksomhed.

Vær til stede der hvor newcomers er

Det er vigtigt at synliggøre bibliotekerne så tidligt som muligt i newcomers' kontakt med forskellige instanser i det danske samfund. For mange er det som sagt ikke en naturlighed at opsøge det lokale bibliotek. Nedenstående er idéer som flere biblioteker kunne have gavn af og derfor et oplagt område at arbejde videre med i fællesskab igennem *Projekt Newcomers – Bibliotekerne på forkant*. Hvis der er interesse, kan projektgruppen fx arbejde videre med at lave introducerende tekster på flere sprog om biblioteket til brug i forskellige instanser.

- One-Stop-Shops. Vær tilstede med en bibliotekar eller kontakt one-stop-shops og hør hvilke typer af informationsmaterialer biblioteket kan bidrage med (kataloger over litteratur, eventkalender mm.). One-stop-shops er i funktion i København og Århus og under oprettelse i Odense og Ålborg.
- Flere kommuner har introduktionspakker til nye internationale tilflyttere. Her skal bibliotekerne inkluderes og fx markedsføres som et oplagt socialt, intellektuelt og kulturelt tilbud.
- Flere virksomheder har standardiserede introduktionsprogrammer til internationale medarbejdere. Der kan med fordel tænkes i, hvordan bibliotekerne kan inkluderes i disse, eksempelvis ved at give mulighed for en tour på det lokale bibliotek – fx hvert kvartal.

For mere om dette kontakt Elisabeth Moltke, SBCI

Tema-aften om foreningslivet

Ikast-Brande har haft god erfaring med at invitere relevante personer med fra foreningslivet til at fortælle om hvilke muligheder, der er i lokalmiljøet. Andre har foreslået at dette eventuelt også kunne foregå som en 'markedsdag' med stande. Arrangementet er relevant for både danskere og tilflyttere. Temaet kunne fx også være muligheder for frivilligt arbejde.

Kontakt: Ikast-Brande Bibliotek eller Ringkøbing-Skjern (kommune?) som arbejder på en flersproglig guide til foreningslivet

København d. 12. september 2010

Nyttige links og telefonnumre

Elisabeth Moltke, projektleder – SBCI

emo@statsbiblioteket.dk

BiblioteksCenter for Integration

Overgaden oven Vandet 58a

1415 København K

Tlf.: 44 73 46 04

Direkte tlf.: 44 73 46 21

Lotte Tøstesen, projektmedarbejder

lop@grevebib.dk

Greve Bibliotek

Portalen 2

2670 Greve

Til udbygning